

ჩინეთისა და რუსეთის ეკონომიკური ინტერესები ყაზახეთთან
მიმართებით: თანამშრომლობა თუ ინტერესთა კონფლიქტი

ნინო ციმინტია

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე საერთაშორისო ურთიერთობების
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

პროგრამა: პოლიტიკის მეცნიერება და საერთაშორისო ურთიერთობები

მიმართულება: საერთაშორისო ურთიერთობები

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: გიორგი ოდოშაშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2024

განაცხადი

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომელიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად”

ნინო ციმინტია

20.06.2024

აბსტრაქტი

კვლევა შეისწავლის ჩინეთისა და რუსეთის ეკონომიკურ ინტერესებს ყაზახეთთან მიმართებაში. ჩინეთსა და რუსეთს მნიშვნელოვანი ეკონომიკური ინტერესები აქვთ ყაზახეთში, რაც განპირობებულია სახელმწიფოს სტრატეგიული მდებარეობითა და ბუნებრივი რესურსებით. ჩინეთისთვის ყაზახეთი არის კრიტიკული პარტნიორი Belt and Road Initiative-ში (BRI), რომელიც უზრუნველყოფს გადამწყვეტ კავშირს სავაჭრო მარშრუტებისთვის, რომლებიც აკავშირებს ჩინეთს ევროპასთან. ჩინეთმა ინვესტიციებსდებს ყაზახეთის ინფრასტრუქტურაში, მათ შორის რკინიგზაში, მაგისტრალებსა და ენერგეტიკულ პროექტებში, რათა ხელი შეუწყოს საქონლის ტრანზიტის გამარტივებას. გარდა ამისა, ყაზახეთის ნავთობის, ბუნებრივი აირის და მინერალების უზარმაზარი მარაგი დიდ ინტერესს იწვევს ჩინეთისთვის, რომელიც ცდილობს უზრუნველყოს სტაბილური ენერგომომარაგება და მისი ენერჯის წყაროების დივერსიფიკაცია. ჩინურმა კომპანიებმა განახორციელეს მრავალი ერთობლივი საწარმო და ინვესტიცია ყაზახეთის ენერგეტიკულ სექტორში, რაც აძლიერებს ორმხრივ სავაჭრო და ეკონომიკურ კავშირებს.

მეორე მხრივ, რუსეთი განიხილავს ყაზახეთს, როგორც მთავარ მოთამაშეს ევრაზიის ეკონომიკური კავშირის (EAEU) ფარგლებში, რომელიც ხელს უწყობს რეგიონალურ ეკონომიკურ ინტეგრაციას. ყაზახეთის, როგორც ნავთობისა და გაზის მთავარი მწარმოებლის როლი გადამწყვეტია რუსეთისთვის, რადგან ის ხელს უწყობს რეგიონალური ენერგეტიკული ბაზრის სტაბილურობისა და ზრდის შენარჩუნებას. რუსული ბიზნესი ღრმად არის ჩართული ყაზახეთის ენერგეტიკულ სექტორში, მათ შორის ნავთობის, გაზისა და ურანის მრეწველობაში, და არსებობს მნიშვნელოვანი თანამშრომლობა ისეთ სფეროებში, როგორცაა მეტალურგია, სოფლის მეურნეობა და კოსმოსური ტექნოლოგია. ორივე სახელმწიფო სარგებლობს ყაზახეთის მდებარეობით, სატრანზიტო დერეფანში, რაც ხელს უწყობს საქონლის

გადაადგილებას აზიასა და ევროპას შორის. ეს ორმხრივი ეკონომიკური ინტერესი აძლიერებს სტრატეგიულ პარტნიორობასა და თანამშრომლობას ჩინეთსა დარუსეთს შორის, რომლითაც გარკვეულ სარგებელს ღებულობს ყაზახეთი.

საკვანძო სიტყვები: ჩინეთი, რუსეთი, ყაზახეთი, სარტყელი და გზის ინიციატივა, ეკონომიკური გავლენა

Abstract

The study examines the economic interests of China and Russia in Kazakhstan. China and Russia have significant economic interests in Kazakhstan, driven by the country's strategic location and natural resources. For China, Kazakhstan is a critical partner in the Belt and Road Initiative (BRI), providing a crucial link for trade routes connecting China to Europe. China has invested in Kazakhstan's infrastructure, including railways, highways, and energy projects, to facilitate the transit of goods. Additionally, Kazakhstan's vast reserves of oil, natural gas, and minerals are of great interest to China, which seeks to ensure a stable energy supply and diversify its energy sources. Chinese companies have established numerous joint ventures and investments in Kazakhstan's energy sector, strengthening bilateral trade and economic ties.

On the other hand, Russia views Kazakhstan as a key player within the Eurasian Economic Union (EAEU), which promotes regional economic integration. Kazakhstan's role as a major oil and gas producer is crucial for Russia, as it helps maintain the stability and growth of the regional energy market. Russian businesses are deeply involved in Kazakhstan's energy sector, including the oil, gas, and uranium industries, and there is significant cooperation in areas such as metallurgy, agriculture, and space technology. Both states benefit from Kazakhstan's location in the transit corridor, which facilitates the movement of goods between Asia and Europe. These mutual economic interests strengthen the strategic partnership and cooperation between China and Russia, from which Kazakhstan derives certain benefits.

Keywords: China, Russia, Kazakhstan, Belt and Road Initiative, Economic influence.